

Afrykańskie odznaki operacyjne

Paweł Adamczyk*

8 octobre 2012

*Stowarzyszenie Byłych Żołnierzy i Przyjaciół
Legii Cudzoziemskiej w Polsce

1REC -1984-2011

1REC-1 Regiment Kawalerii Legii Cudzoziemskiej stacjonujący w Orange jest jedyną formacją pancerną w Legii. Powstał on w 1921 roku a charakter jednostki ukształtował się poprzez wcielenie w szeregi regimentu wielu doświadczonych kawalerzystów carskiej armii. Czas pokazał że był to dobry kierunek .Kampanie w Syrii ,Maroku w latach 1925-1934 udowodniły że kawalerzyści świetnie wywiązali się z powierzonych zadań .Z biegiem czasu regiment został przekształcony w jednostki pancerne z zachowaniem i poszanowaniem tradycji kawaleryjskich swych poprzedników.

Obecnie 1REC jest jednym z najczęściej działających regimentów Legii Cudzoziemskiej po za granicami Francji. Większość wyjazdów czy kampanii bojowych jest upamiętniane wydaniem odznak pamiątkowych które swym wyglądem oddają charakter misji przy zachowaniu pełnej symboliki Legii Cudzoziemskiej jak i regimentu.

Operacja Manta –Epervier

Operacja Manta w Czadzie była francuską operacją wojskową która rozpoczęła się 10 sierpnia 1983 roku na wniosek prezydenta Czadu Habré po ataku libijskich partyzantów w północnym Czadzie .Początkiem interwencji wojskowej było lądowanie 314 spadochroniarzy francuskich, jednak do 1984 roku siły francuskie w tym rejonie wynosiły już prawie 3500 żołnierzy i było to największe zaangażowanie wojskowe tego kraju od czasu wojny w Algierii. Legia Cudzoziemska jako integralna część sił szybkiego reagowania została też wysłana w rejon tego konfliktu min.1REC. Jedną z odznak z tego okresu jest odznaka 3-go Escadronu 1REC który brał udział w działaniach operacyjnych od 31-go stycznia do czerwca 1984 roku.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE TCHAD MANTA 1984, wielbłąd oraz krzyż d'Agadès symbolizują afrykański charakter misji natomiast tło jest nawiązaniem do mapy Francji. Zielony kolor tła w połączeniu z czerwonym kolorem krzyża to kolory Legii Cudzoziemskiej, gwiazda jest godłem 3-go Escadronu. Odznakę zaprojektował kapitan Duronsoy w trakcie pobytu w Czadzie w 1984 roku. Odznaka wydana w 250-ciu numerowanych egzemplarzach w wersjach z napisem na rewersie –CAMERONE 84 -200szt i NOEL 84-50szt. Produkcja Arthus Bertrand. Prezentowana odznaka z oznaczeniem R93-reedycja odznaki.

W czerwcu 1984 roku Kaddafi zaproponował rozejm między stronami konfliktu oraz wycofanie sił francuskich i libijskich z Czadu. Prezydent Mitterand był przekonany o sukcesie misji jednak okazało się że Kaddafi nie dotrzymał warunków umowy i w grudniu 1984 odkryto ponad 3000 żołnierzy libijskich na północy Czadu. Operacja Manta okazała się polityczną klęską francuskiego Prezydenta który zaufał libijskiemu przywódcy. Poczynania dyktatora w Czadzie były coraz bardziej śmielsze, co doprowadziło do rozpoczęcia w nocy z 13-14 lutego 1986 roku operacji Epervier (Krogulec) w myśl zawartej umowy między rządami Francji i Czadu. Francja oprócz sił lądowych zaangażowała w konflikt tak że lotnictwo które od pierwszych dni rozpoczęło bojowe loty na pozycje libijskie. Do Czadu 22 marca 1987 roku powraca też 1REC i 3-ci Escadron. Escadron pozbawiony jest swoich czołgów A.M.X. 10 RC a do dyspozycji dostaje starsze modele AML które zostały przerzucone z Republiki Środkowej Afryki. Zadaniem kawalerzystów jest wzmocnienie stacjonujących oddziałów francuskich wspólnie z legionistami 6REG i 2REI. Po trzech miesiącach działania operacyjnego i przejechaniu 1800 kilometrów osiągają oni Buar w Republice Środkowej Afryki, a po miesiącu powracają do Metropolii.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE TCHAD EPERVIER 1987 ,górna część odznaki zwieńczona gwiazdą symbolizującą odznakę 3-go Escadronu. Żółta sylwetka czołgu AML dla upamiętnienia rodzaju broni której używali legionści. Granat Legii na niebieskim tle który to kolor jest symbolem kawalerii. Odznaka zaprojektowana przed dowódcę Escadronu kapitana Villele i wydana 20 sierpnia 1987 roku w ilości 180 egzemplarzy. Napis na rewersie CAMERONE 87 Produkcja Arthus Bertrand ,bez numeru.

W marcu 1990 roku 3-ci Escadron ponownie zostaje przerzucony do Czadu na podobnych zasadach jak wcześniej z Republiki Środkowej Afryki jako wzmocnienie i kontynuacji operacji Epervier.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE TCHAD 1990,górna część odznaki zwieńczona podkową z numerami 3/1 (3 Escadron 1REC) symbol 3-go

Escadronu. W zielony sześciokąt wklejona mapa w Czadu w kolorze czerwonym. W zielony sześciokąt wklejona mapa Republiki Środkowej. W środku mapy krogulec który jest symbolem prowadzonej operacji. Odznaka zaprojektowana na wniosek dowódcy eskadronu kapitana Wincklera , wydana 30 kwietnia 1990 roku w ilości 250 egzemplarzy. Produkcja Arthus Bertrand ,numer 079.

W tym samym czasie zostaje wydana odznaka 3-go Escadronu dla upamiętnienia powrotu legionistów z operacji w Czadzie do Republiki Środkowej Afryki.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE R-C-A EFAO 1990 górna część odznaki zwieńczona podkową z numerami 3/1 (3 Escadron 1REC) symbol 3-go Escadronu który już w tym modelu odznaki jest prezentowany w całości razem z gwiazdą. W zielony sześciokąt wklejona mapa Republiki Środkowej Afryki w kolorze czerwonym jako charakterystyczne kolory dla Legii Cudzoziemskiej. Głowa bawołu ma podkreślić miejsce wykonywanej operacji. Odznaka zaprojektowana na wniosek dowódcy eskadronu kapitana Wincklera ,wydana 30 kwietnia 1990 roku w ilości 200 egzemplarzy w tym 10 szt wykonane było ze srebra. Produkcja Arthus Bertrand ,numer 046.

Od listopada 1995 do marca 1996 roku 1REC stanowi trzon oddziałów francuskich w Czadzie pod dowództwem pułkownika Henri CLEMENT BOLLEE.

Odznaka emaliowana w kształcie krzyża d'Agadès. W środku srebrny granat Legii z numerem „1” co ma podkreślić symbol regimentu (1REC). Poniżej symbol krogulca godła operacji. Kotwica w jego szponach jest zaznaczeniem udziału w operacji oddziałów piechoty morskiej. Zwraca uwagę to że odznaka ta jest wzorowana na dawnych symbolach Legii Cudzoziemskiej kompanii saharyjskich. Odznaka wydana w ilości 500 egzemplarzy. Napis na rewersie OPERATION EPERVIER TCHAD 1995-1996. Produkcja Fia, numer 083.

Od października 2007 do marca 2008 roku w ramach operacji Epervier udział swój zaznacza 2-gi Escadron 1REC. W tym okresie jednostka ta bierze udział w ewakuacji ponad 400 rannych żołnierzy armii Czadu oraz obronie lotniska w Ndżamenie. Od 2 do 4 lutego 2008 r. ponad dwa tysiące czadyjskich rebeliantów wdarła się do stolicy Czadu w celu obalenia rządzącego reżimu. Ewakuowano cudzoziemców, Escadron otrzymał zadanie bronić lotniska i budynków. W ciągu tych dwóch dni legionieści odbili pozycje mimo ciężkich starć z rebeliantami.

Operacja Licorne

Licorne jest nazwą francuskiej operacji wojskowej prowadzonej w Wybrzeżu Kości Słoniowej. Operacja ta rozpoczęła się we wrześniu 2002 roku w celu zażegnania kryzysu politycznego w tym kraju. W skład kontyngentu który na stałe zadomowił się w tym miejscu wchodziły francuskie siły szybkiego reagowania z różnych jednostek oraz rodzajów broni. Stale narastające konflikty etniczne i plemienne oraz walki na tym tle grożą wybuchem wojny domowej i eskalacji konfliktu na inne państwa afrykańskie. Francuska obecność chroni kraj przed destabilizacją, żołnierze tam stacjonujący w razie potrzeby udzielają pomocy mieszkającym tam obywatelom innych krajów.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE OPERATION LICORNE 2003, górna część odznaki zwieńczona podkową wpisaną w gwiazdę z numerami 3/1 (3 Escadron 1REC) symbol 3-go Escadronu. W zielony sześciokąt wklejona mapa w kolorze czerwonym Wybrzeża Kości Słoniowej jako charakterystyczne kolory dla Legii Cudzoziemskiej. W środku mapy głowa jednorożca (symbol operacji). Odznaka wydana w ilości 250 egzemplarzy .Produkcja Fia Lyon, numer 0217.

Drugą jednostką 1REC która rozpoczęła działania operacyjne w tym czasie podczas operacji Licorne był 4-ty Escadron.

Napis na odznace OPERATION LICORNE » et « 4/1er R.E.C .Odznaka ta w zasadzie nie różni się wiele od standardowej odznaki 4-go Escadronu. W środku widnieje lew jako symbol tej jednostki, różnica to sposób jego umiejscowienia w okręgu. Odznaka wydana na wniosek dowódcy Escadronu kapitana Baillot. Produkcja Arthus-Bertrand, numer 134.

Od 8 czerwca do 22 października część 1REC tworzy trzon grupy bojowej o nazwie GITA 2. Grupa dowodzona była przez pułkownika de Saint Chamas i odniosła duże sukcesy w łagodzeniu napięcia między zwaśnionymi stronami konfliktu.

Odznak przedstawia mapę Wybrzeża Kości Słoniowej w narodowych barwach. Z lewej strony odznaka regimentu 1REC a pod nią napis GITA 2 (grupa bojowa) Z prawej jednorożec –symbol operacji. Odznaka zaprojektowana przez kapitana Dosseur i wydana w ilości 1200 egzemplarzy. Produkcja Fia , bez numeru.

W skład grupy bojowej GITA 2 wchodzi też 3-ci Escadron który razem współdziałając z 2REI wykonuje działania rozjemcze. Mimo pewnych napięć patrole odbywają się bez większych problemów. W październiku 2005 roku Escadron wraca do Francji.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE OPERATION LICORNE 2004 , , górna część odznaki zwieńczona podkową wpisaną w gwiazdę z numerami 3/1 (3 Escadron 1REC) symbol 3-go Escadronu. W zielony sześciokąt wklejona mapa w kolorze czerwonym Wybrzeża Kości Słoniowej jako charakterystyczne kolory dla Legii Cudzoziemskiej. Na mapie wygrawerowana jest maska afrykańska charakterystyczna dla grup etnicznych rejonów wschodniego Wybrzeża Kości Słoniowej. Odznaka powstała w lecie 2004 roku na wniosek kapitana Maigne projekt Brigadier Maj . Odznaka wydana w ilości 150 egzemplarzy .Produkcja Fia , numer 0046.

Od 4 października 2005 roku miejsce w grupie bojowej GITA 2 przejmuje 5-ty Escadron 1REC. Zadania są podobne do wcześniej wykonywanych przez 3-ci Escadron. Legioniści nawiązują kontakty z lokalnymi władzami a tak że patrolują zagrożone strefy w celu infiltracji grup zbrojnych.

Napis na odznace « OPERATION LICORNE » en haut et « 5/1 R.E.C , na tle flagi w kolorach Wybrzeża Kości Słoniowej po lewej stronie afrykańska maska dla podkreślenia miejsca operacji, po prawej stronie głowa rzymskiego legionisty w kasku, który jest symbolem 5-go Escadronu. Na dole odznaki sylwetka czołgu AMX 10 RC którym to pojazdem operują legioniści w tym rejonie. Odznaka wydana na zlecenie kapitana Guillotel dowodzącego Escadronem. Odznaka wydana 26 kwietnia 2006 roku w ilości 200 egzemplarzy. Produkcja Arthus Bertrand, numer 121.

Od czerwca do października 2006 roku 3-ci Escadron zostaje włączony do grupy bojowej GITA 1 w ramach 12 mandatu operacji Licorne. Legioniści stacjonują w Tombokro gdzie głównym zadaniem jest eskortowanie konwojów oraz operacje logistyczne.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE OPERATION LICORNE 2006 ,górną część odznaki zwieńczona podkową wpisaną w gwiazdę z numerami 3/1 (3 Escadron 1REC) symbol 3-go Escadronu. W zielony sześciokąt wklejona mapa w kolorze czerwonym Wybrzeża Kości Słoniowej jako charakterystyczne kolory dla Legii Cudzoziemskiej. W środku mapy widnieje bazylika w Tombokro.. Odznaka wydana na zlecenie kapitana Nicolas Meunier dowodzącego eskadronem w lecie 2006 roku w ilości 250 egzemplarzy. Produkcja Arthus Bertrand, numer 176.

Od 1 czerwca do 13 października 2006 roku ponownie do operacji Licorne zostaje włączony 4-ty Escadron 1REC wyposażony w lekkie samochody pancerne VBL (Vehicule Blindé Léger).

Napis na odznace LICORNE 2006 » et « 4/1er R.E.C , na tle flagi w kolorach Wybrzeża Kości Słoniowej po prawej stronie głowa lwa symbol 4-go Escadronu,

po lewej samochód pancerny w który głównie wyposażeni są legionieści. Nad sylwetką samochodu VBL połączony granat Legii z kotwicą dla upamiętnienia współdziałania z 21RIMa (21 Regiment Piechoty morskiej) . Odznaka wydana na zlecenie kapitana Vaur dowodzącego eskadronem w ilości 200 egzemplarzy. Produkcja Arthus Bertrand, numer 112.

Od stycznia do maja 2007 roku głównym trzonem 4-Escadromu jest pluton RASIT.

Napis na odznakach 4/1 R.E.C. » ; « LICORNE XII » et « Pon RASIT, odznaka przedstawia nietoperza trzymającego w szponach maskę. Odznaka w drugiej wersji srebrna ze złotą maską. Projekt odznaki wykonał chorąży Obraztsof który dowodził plutonem. Odznaka wydana w ilości 200 egzemplarzy. Produkcja Arthus Bertrand, numer 165 i 066.

Od marca do maja 2009 roku 3-ci eskadron 1REC stacjonuje w Bouaké w celu zapewnienia bezpieczeństwa francuskim wojskowym w mieście. Legionieści

wykonują liczne patrole które mają odstraszać grupy zbrojne.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE OPERATION LICORNE 2009 , górna część odznaki zwieńczona podkową wpisaną w gwiazdę z numerami 3/1 (3 Escadron 1REC) symbol 3-go Escadronu. W zielony sześciokąt wklejona mapa w kolorze czerwonym Wybrzeża Kości Słoniowej jako charakterystyczne kolory dla Legii Cudzoziemskiej. Po prawej stronie sylwetka samochodu VBL a nad nią mały srebrny punkt który określa lokalizację miasta Bouaké. Odznaka wydana na zlecenie kapitana Loïc de Kermabon dowódcy Escadronu w siedzibie 1REC Orange we Francji. Projekt wykonał MCH Bobsin (MCH- starszy sierżant kawalerii) Odznaka wykonana w ilości 200 egzemplarzy. Dwie odznaki z numerami 001A i 001B zostały przekazane do muzeum Legii Cudzoziemskiej w Aubagne. Produkcja Arthus Bertrand, numer 195.

Od października 2009 do lutego 2010 3-ci Escadron stacjonuje w Abidżanie pod dowództwem pułkownika Jaron. Dla potrzeb misji której zadaniem jest patrolowanie miasta oraz ochrona konwojów w skład Escadronu weszły 2 plutony pancerne czołgów ERC 90. Wzmocnienie w zakresie prac inżynierskich stanowili legioniści 1REG.

Napis na odznace ETRANGER CAVALERIE OPERATION LICORNE 2009 II , górna część odznaki zwieńczona podkową wpisaną w gwiazdę z numerami 3/1 (3 Escadron 1REC) symbol 3-go Escadronu. W zielony sześciokąt wklejona mapa w kolorze czerwonym Wybrzeża Kości Słoniowej jako charakterystyczne kolory dla Legii Cudzoziemskiej. W środku odznaki sylwetka czołgu ERC 90. Poniżej mały srebrny punkt który określa lokalizację miasta Abidżan. Odznaka wydana na zlecenie kapitana Loïc de Kermabon dowódcy Escadronu w siedzibie 1REC Orange we Francji. Projekt wykonał porucznik Buisson. Odznaka wykonana w ilości 200 egzemplarzy. Dwie odznaki z numerami 001A i 001B zostały przekazane do muzeum Legii Cudzoziemskiej w Aubagne. Produkcja Arthus Bertrand, numer 169.

W 2010 roku zostaje wydana nowa odznaka pamiątkowa dla grupy bojowej GITA 2 której trzonem jest 1REC. Jest to już mandat XXII podczas operacji Licorne.

Odznaka zrobiona na bazie odznaki 1REC z tarczą w trzech kolorach –zielono-czerwony kolor Legii Cudzoziemskiej ,kolor niebieski to kolor kawalerii. Numer „1” na górze to oznaczenie regimentu ,poniżej napis HONNEUR FIDELITE (Honor i Wierność) . W centralnym punkcie odznaki głowa jednoroźca jako symbol operacji. Poniżej złote słońce i napis „ Nec pluribus impar” (nie ma takich samych) Odznaka wydana w ilości 1200 szt. Producent Ema Provence, bez numeru.

Na pamiątkę operacji Licorne została też wydana odznaka dla brigadiers-chefs 1REC.Jest to stopień odpowiadający stopniowi starszego kaprała w kawalerii.

Odznaka została zaprojektowana na bazie standardowej odznaki dla brigadiers-chefs której projekt w 2007 roku zlecił prezes starszych kaprali 1REC brigadiers-chefs Rousseau z okazji Camerone. Odznaka składa się z połączenia dwóch gałązek wawrzynu okalających stopień starszego kaprała z napisem HONNEUR ET FIDELITE. Pod spodem po skosie widnieją dwie szable kawaleryjskie. W lewym rogu tarcza 1REC w kolorach legii i kawalerii. Po prawej stronie głowa jednoroźca z datą 2009 jako symbol operacji Licorne. Odznaka wydana w ilości 100szt.Produkcja Arthus Bertrand, numer 077.